

VERENIGING VRIENDEN VAN DE AMSTERDAMSE BINNENSTAD

ALGEMEEN JAARVERSLAG 2015

Inleiding

Het verslagjaar 2015 heeft betrekking op de periode tussen de ALV van 25 april 2015 en de ALV van 28 mei 2016. Het betreft een bijzonder jaar. Op de *Verjaardag van Amsterdam*, gevierd op dinsdagavond 27 oktober 2015, vierde de VVAB niet alleen de verjaardag van Amsterdam maar ook haar eigen 40-jarig bestaan. De VVAB is immers opgericht op 6 maart 1975 in een zaaltje van Krasnapolsky op de Dam. In haar oprichtingsjaar stond op een muur in de Nieuwmarktbuurt de volgende actieleuze: *"Wij willen een stad met buurten waar wonen, spelen, werken, leren en winkelen vlakbij en door elkaar gebeurt voor jonge en oude mensen"*. De VVAB heeft vanaf haar oprichtingsjaar opgetreden voor het herstel van de woonfunctie in de binnenstad die destijds werd bedreigd door het gemeentelijk beleid om van de binnenstad een zakencentrum te maken. Het streven om de binnenstad als gemengde stad te behouden heeft nog niets aan actualiteit ingeboet, zoals ook uit dit jaarverslag moge blijken. Niet alle onderwerpen waarmee de vereniging zich bezighield worden besproken in dit jaarverslag.

Balansdiscussie

De VVAB schreef in april 2015 een open brief aan de burgemeester over de balans in de binnenstad. De brief is enigszins ingekort geplaatst als opiniestuk in *Het Parool* van 11 april. "De komende jaren bepalen", volgens de VVAB, "welke kant de binnenstad opgaat. Wordt de binnenstad weer een plek waar wonen, werken en recreëren samengaan of wordt de binnenstad een toeristisch themapark waarin bewoners zich niet meer thuis voelen? Het is 5 voor 12." Maatregelen zijn nu nodig om de balans te herstellen en de VVAB deed in de brief enkele suggesties.

De brief leidde op 15 september tot een gesprek met de burgemeester, waar de VVAB werd erkend als een belangrijke gesprekspartner van de gemeente op dit onderwerp en de toezegging werd gedaan dat de VVAB bij de beleidsvoorbereiding ter zake zal worden betrokken.

De open brief kreeg een vervolg met een 'balansnota' gericht aan het gemeentebestuur. Op 30 september, in het stadhuis, werd deze 'balansnota' door voorzitter Jos Otten aan de burgemeester en twee wethouders overhandigd. In haar balansnota vraagt de VVAB aan het gemeentebestuur o.a. om een absolute hotelstop in de binnenstad, te stoppen met het gebruik van de binnenstad als themapark en de regels te handhaven.

In het verslagjaar vonden ook besprekingen plaats met Vereniging Amsterdam City, KB-Amsterdam en de Koninklijk Horeca Nederland afd. Amsterdam met het doel te komen tot een gezamenlijke verklaring over de drukte in de binnenstad. Deze gezamenlijke verklaring werd in januari 2016 uitgebracht. De partijen hebben zichzelf in een unieke samenwerking de opdracht gegeven een aantal praktische aanbevelingen te doen om bij de toenemende drukte in Amsterdam het evenwicht tussen de belangen van bewoners, bezoekers en bedrijven te bewaren. Eén van de aanbevelingen luidt het op termijn verplaatsen van de haltes voor touringcars en bussen naar plekken buiten de binnenstad. Ook deze gezamenlijke verklaring heeft mede het besef bij de politiek doen groeien dat er maatregelen voor het herstel van de balans nodig zijn.

De VVAB heeft er met haar activiteiten aan bijgedragen dat dit onderwerp bovenaan de politieke agenda terecht is gekomen. In het startdocument van de gemeente 'Stad in balans' van 28 mei 2015 werden nog geen echte maatregelen aangekondigd. Inmiddels wordt door het gemeentebestuur erkend dat er maatregelen nodig zijn. In januari

verklaarde wethouder Ollongren dat er “keuzes gemaakt moeten worden” en dat nieuwe hotels strenger getoetst zullen moeten worden. Er lijkt derhalve een omslagpunt bereikt.

Petitie tegen de bierfiets

De belangrijkste actie van de vereniging tegen de disbalans was het opzetten van een online-petitie tegen de bierfiets, waar maar liefst zesduizend handtekeningen werden gezet voor een verbod van de bierfiets in de binnenstad. De petitie werd op 18 juni 2015 namens de VVAB door bestuurslid Els Iping aangeboden aan de burgemeester. De bierfiets is dus in korte tijd uitgegroeid tot het symbool bij uitstek van de pretparkisering van de Amsterdamse binnenstad. De actie is, zoals blijkt uit de online-reacties een katalysator geworden voor alle onvrede over de drukte in de stad. Uit deze reacties spreekt betrokkenheid bij en liefde voor Amsterdam. De bierfiets is een vervoermiddel dat niets toevoegt, dat ook nergens heen gaat, maar rondfietst in de toch al drukke binnenstad. De mensen die er gebruik van maken komen niet echt voor onze mooie binnenstad, maar gebruiken haar als decor en voor openbare dronkenschap. De petitie had succes. In januari 2016 kwam er een raadsvoordracht met een voorstel de bierfiets te verbieden in het grootste deel van de binnenstad, middels een wijziging in de APV. Het College schrijft dat het de “vele signalen van bewoners, bezoekers en de gemeenteraad over de negatieve effecten van de bierfiets serieus neemt”. Recent heeft de VVAB vernomen dat het in de bedoeling ligt de bierfiets in het grootste gedeelte van de binnenstad te verbieden. Voor de VVAB is dit resultaat echter slechts een eerste stap naar het herstel van de balans en een actiemiddel om mensen te mobiliseren, hetgeen bijzonder goed is geslaagd.

Amfibike en hottug

Een onderdeel van de strijd tegen de ‘pretparkisering’ vormt ook het tegengaan van ongein op het water. De VVAB voert al geruime tijd actie tegen de komst van de zgn. ‘amfibike’, een bierfiets op het water, en tegen de ‘hottug’, een drijvende badkuip met houtkachel. De VVAB had het gemeentebestuur in het vorige verslagjaar, nl. op 1 september 2014, formeel in gebreke gesteld en laten weten juridische stappen te zullen nemen om de komst van de amfibike tegen te gaan. De VVAB had de gemeente in gebreke gesteld omdat de vereniging niet tijdig over de vergunningverlening was geïnformeerd. Al snel bleek dat het gemeentebestuur helemaal niet op de hoogte was van het voornemen van Waternet om voor deze bierwaterfiets een vergunning te verlenen. Dit soort vaartuigen horen - inmiddels ook volgens de politiek - thuis in een pretpark en niet in een drukke binnenstad. In september 2015 schreef wethouder Udo Kock (water) aan de gemeenteraad dat het vaartuig niet past in het beeld dat het stadsbestuur van de grachten heeft: “De amfibike, een elektrisch vaartuig dat aangedreven wordt door pedaaltrappende passagiers, past niet in het beeld dat het College heeft van de grachten, noch in het te voeren beleid ten aanzien daarvan. Na overleg met de aanvrager is overeengekomen dat hij zijn bezwaarschrift intrekt. De aanvrager is voor gemaakte kosten gecompenseerd.” De amfibike kreeg alsnog geen vergunning. Het niet doorgaan van de amfibike is een belangrijk resultaat van de VVAB, die ook de weg wees naar wat nodig is te besluiten ten aanzien van andere uitingen van ongein op het water. Dat bleek al snel bij de hottug. Op 30 juli 2015 had de VVAB een eerste succes behaald met haar beroep tegen de vergunningverlening van vijf hottugs. De rechtbank vernietigde de beslissing op bezwaar, meteen al op de zitting zelf, wat hoogst ongebruikelijk is. De rechterlijke uitspraak bracht met zich mee dat de bezwaren van de VVAB tegen de hottugs nogmaals moesten worden beoordeeld en getoetst aan het beleid en dat het College een nieuwe beslissing moest nemen of de vergunning, gelet op die bezwaren, al dan niet verleend kan worden. Met andere woorden, dankzij het beroep van de VVAB was er een

nieuwe kans voor de politiek om verschil te maken. Op 15 maart ontving de VVAB een nieuw besluit op bezwaar en werd het bezwaar van de VVAB alsnog gegrond verklaard en besloot de gemeente alsnog de vergunning te weigeren. Het besluit was zeer inhoudelijk gemotiveerd. Met een beroep op o.a. het startdocument 'Stad in Balans' van 28 mei 2015 en de concept-Watervisie van 8 december 2015 werd uitvoerig gemotiveerd dat de hottugs strijdig zijn met welstandsaspecten, de ordening op het water en de bescherming tegen overlast op het water. Het nieuwe besluit kan als een belangrijke principiële uitspraak worden beschouwd, op grond waarvan de grachten ook voor andere, vergelijkbare initiatieven gesloten zullen blijven.

Terrassen op brugvleugels

Niet alleen het water, ook de openbare ruimte op de wal dreigt steeds meer een pretparkfunctie te krijgen. Dit komt ondermeer tot uiting in de wijze waarop het gemeentebestuur bereid is de openbare ruimte voor evenementen en voor andere commerciële doeleinden uit te baten. De VVAB heeft in een zienswijze zwaarwegende bezwaren geuit tegen het toestaan van horecaterrassen op brugvleugels, naar aanleiding van een viertal aanvragen daartoe in de grachtengordel. Het toestaan van terrassen op brugvleugels is in het vigerend beleid - na een wijziging van het terrassenbeleid - onder bepaalde voorwaarden toegestaan. De VVAB wijst in haar zienswijze op de vermindering van de verkeersveiligheid en de leefbaarheid van de binnenstad, maar ook op de aantasting van het 'beschermd stadsgezicht' / Unesco Werelderfgoed. De brugvleugels behoren tot de voetgangersruimte en zijn niet geschikt voor terrassen. In de zienswijze heeft de vereniging aangegeven dat zij geen verdere privatisering van de openbare ruimte wil. Met de aangevraagde terrasvergunningen lijken vooral de financiële belangen van de horeca te worden gediend. Deze belangen wegen niet op tegen het algemeen belang van de stad bij een restrictief en op spreiding gericht horecabeleid, en een openbare ruimte waar bewoners en toeristen zich ontspannen kunnen verplaatsen en genieten van de schoonheid van de stad. Bovendien is er op de genoemde locaties te weinig ruimte om een aangename en veilige doorgang voor voetgangers te kunnen garanderen, wat in strijd is met vigerend beleid van het stadsdeel.

In een debat in de bestuurscommissie heeft dagelijks bestuurder Boudewijn Oranje toegezegd dat de bedenkingen van belanghebbenden van geval tot geval zullen worden beoordeeld. Het ziet er naar uit dat het stadsdeel voornemens is de exploitatievergunningen te verlenen. De VVAB overweegt tegen één of meer van die vergunningen bezwaar aan te tekenen.

Open Havenfront

De VVAB heeft in haar jubileumjaar op dit front een belangrijk resultaat bereikt, waardoor over enkele jaren het Stationseiland zich meer dan voorheen als een eiland in het IJ zal manifesteren. Wethouder Wiebes had de gemeenteraad voorgesteld om de vergroting van het Open Havenfront - waarvan de voorbereiding al jarenlang gaande was - te laten vallen om onder het huidige busplein vóór het Victoriahotel een ondergrondse fietsgarage aan te leggen. De VVAB bepleitte om het oorspronkelijke plan van de Dienst Ruimtelijke Ordening uit 2005 om het wateroppervlak van de waterkom vóór het Centraal Station te vergroten onverkort uit te voeren en trad daarbij in overleg met de oorspronkelijke opstellers van het plan en daarna ook met zowel ambtenaren als raadsleden. De VVAB stelde voor om de fietsgarage niet onder het plein maar onder het water aan te leggen. De raadscommissie Infrastructuur en Duurzaamheid stemde 18 maart 2015 en de gemeenteraad op 1 april 2015 unaniem in met het VVAB-plan dat inmiddels door de ambtenaren tot in de details was uitgewerkt. Er zal onder de grotere waterkom een grote fietsenstalling worden gerealiseerd voor ongeveer 7.000 fietsen met als extra voordeel dat

de fietsers ondergronds de perrons kunnen bereiken. Het water wordt diep genoeg voor rondvaartboten. Mede dankzij de VVAB zal over enkele jaren het Stationseiland en omgeving enorm worden verbeterd met als niet onbelangrijke bonus een substantiële bijdrage aan het oplossen van het fietsparkeerprobleem.

Wel had de VVAB nog kritiek op de overmatige grote pieren die de rondvaartreders krijgen. De vereniging vindt dat de steigers openbaar dienen te zijn en niet mogen worden geprivatiseerd. Dit geluid heeft de VVAB inmiddels ook laten horen in haar zienswijze op de concept-Watervisie van 16 februari 2016.

Fietsparkeren Lijnbaansgracht

Ook aan de tegenovergestelde zijde van de binnenstad bereikte de VVAB een belangrijk resultaat. De raadscommissie behandelde 18 februari 2015 een voorstel om in de Lijnbaansgracht aan beide zijden van het Leidseplein, dus aan de Zieseniskade en bij de Melkweg, een drijvende parkeervoorziening voor 1.000 fietsen en scooters te plaatsen. Indien dit voornemen wordt uitgevoerd, zou een groot deel van het water aan het zicht worden onttrokken. De VVAB liet weten dat de grachten geen restlocatie zijn waar problemen in de openbare ruimte kunnen worden opgelost. Een blijvende aantasting van het open water - eenmaal weg is voor altijd weg, weten wij uit ervaring - is naar het oordeel van de vereniging een structurele aantasting van de waterstructuur van onze beschermde binnenstad. Om die reden kondigde de vereniging, o.a. in een persbericht, juridische stappen aan tegen het voornemen van de gemeente om de Lijnbaansgracht te overkluizen voor een parkeervoorziening.

Bijna een jaar later en wel op 5 januari 2016 vernam de VVAB dat de gemeente afziet van het maken van een parkeervoorziening op de Lijnbaansgracht. De officiële reden is de nabijheid van een nog te realiseren ondergrondse fietsenkelder onder het Leidseplein, maar het lijkt erop dat daarmee tegemoet is gekomen aan de wens van de VVAB het water te ontzien. Wel wordt nog een parkeervoorziening op de Lijnbaansgracht bij de Melkweg overwogen.

Oude Kerk

Ook in dit verslagjaar bleek het nodig dat de VVAB zich bezig hield met de Oude Kerk, het oudste en belangrijkste monument van onze stad. Tegen de zin van de vereniging plaatste de Stichting de Oude Kerk een als 'kunstwerk' voorgestelde publiekssteiger op het dak van de eeuwenoude kerk, die daar de hele zomer heeft gestaan waardoor zowel het aangezicht van de kerk als het stadsgezicht afbreuk werd gedaan. Het dakterras kwam er, ondanks een negatief advies van bureau Monumenten & Archeologie. De VVAB had laten weten 'niet blij' te zijn met deze overbodige publieksattractie, vlak naast de Oudekerkstoren, maar besloot desalniettemin geen formeel bezwaar aan te tekenen. Een volgende keer kan een dergelijke afweging uiteraard anders uitpakken.

Tijdens Oudejaarsavond voorkwam de brandweer overigens een grote ramp. Een brand in de zolder van een bijgebouw aan de Oudezijds Voorburgwal; één van de huisjes die tegen de kerk zijn gebouwd, werd snel geblust, waardoor werd voorkomen dat de kerk zelf in de as werd gelegd. De brandweer liet weten dat zij de brand "door hard werken en snel ingrijpen" wist te beperken tot het bijgebouw. Het incident zet de discussie over de vraag of er geen vuurwerkverbod moet komen in de binnenstad op scherp. De VVAB wist te bereiken dat het Amsterdam Erfgoed Overleg, waarin de VVAB participeert, in een brief aan het gemeentebestuur vroeg om een mogelijk vuurwerkverbod in de binnenstad serieus te overwegen.

Zwembad-tuinhuis in keurtuin

De VVAB bereikte een belangrijk resultaat in de strijd tegen een zwembad-tuinhuis in de keurtuin van de Herengracht / Keizersgracht. Op 6 mei 2015 vernietigde de rechtbank het besluit waarin het stadsdeel een vergunning verleende voor een vergroot 'tuinhuis', aanvankelijk ten behoeve van een zwembad. De rechter nam vrijwel alle door de VVAB ingebrachte argumenten over. De VVAB had wel een contraexpertise ingebracht inzake het besluit van het stadsdeel een vergroot tuinhuis toe te staan, maar niet inzake het Welstandsadvies. Dat laatste vond de VVAB niet nodig omdat de Commissie voor Welstand en Monumenten immers voorbij was gegaan aan het feit dat het bouwplan in strijd is met het bestemmingsplan. De rechtbank volgde de VVAB daarin.

De aanvrager ging tegen de uitspraak van de rechtbank in beroep bij de Raad van State, maar het stadsdeel besloot - na gesprekken met de vereniging en een ondubbelzinnige uitspraak van de bestuurscommissie - zich bij de uitspraak neer te leggen en zelfs verweer te voeren tegen het hoger beroep van de aanvrager. Eind 2015 besloot de aanvrager zijn hoger beroep in te trekken waardoor de uitspraak van de rechtbank onherroepelijk is geworden. De VVAB hoopt c.q. verwacht dat een nieuwe aanvraag voor een tuinhuis zal voldoen aan het bestemmingsplan én de uitspraak van de rechter.

Hotel Toren

In het verslagjaar kwam aan een vele jaren durende juridische strijd een einde, over het verhogen van het rijksmonument Keizersgracht 164 (Hotel Toren) met een nieuwe verdieping ten behoeve van twee extra hotelkamers, een ernstige aantasting van zowel het monument als het stadsgezicht. De extra verdieping zou gebouwd worden op de plaats van een ooit gesloopte kap, maar zou niet het uiterlijk van een kap krijgen: de zijwanden zouden recht omhoog worden doorgezet en er zou een nieuw plat dak op een hoger niveau tot stand komen. Tegen dit plan hadden de omwonenden en de VVAB in 2009 een zienswijze uitgebracht en in 2012 bezwaar aangetekend. Begin 2015 vernietigde de rechtbank een 'herstelbesluit' van het stadsdeel. De vereniging verwachtte dat daarmee het plan van de baan was, maar dit bleek geenszins het geval. Ook nu weer dreigde het stadsdeel een nieuw herstelbesluit te nemen om de geconstateerde gebreken in de onderbouwning te herstellen, zonder het bouwplan zelf af te wijzen.

Met instemming van de VVAB kwamen er 'rondetafelgesprekken' tussen alle betrokkenen, inclusief het stadsdeel, die een groot deel van het verslagjaar in beslag namen. Architect Sjoerd Soeters werkte een compromisvoorstel uit, waarbij een kapvorm in plaats van een doosvormige verdieping wordt gerealiseerd. De schuine dakvlakken worden belegd met oud-Hollandse dakpannen. Aan de voorzijde komt een attiek met raampjes die refereert aan een oudere toestand. De VVAB was alleen bereid akkoord te gaan met deze oplossing bij een positief welstandsadvies. Het gewijzigde bouwplan kreeg een positief welstandsadvies: "De commissie is op hoofdlijnen akkoord over de ontwerprichting waarbij een dakvolume met toevoeging van een attiek boven de lijstgevel wordt gerealiseerd. Hoewel er met dit voorstel geen sprake is van een restauratieve aanpak, wordt er terug gegrepen op een historische situatie die passend is bij het pand en goed aansluit op de gevelwand. De attiek wordt passend ingezet om het achterliggende volume te verhullen, een veel voorkomende situatie. De verhoudingen van de attiek zijn goed".

De VVAB verwacht niet dat van de nu overeengekomen verhoging van het rijksmonument een precedentwerking uitgaat: de kap van dit pand was begin twintigste eeuw gesloopt en het vraagstuk was op welke wijze de kap kon worden teruggebouwd, waarbij ook rekening moest worden gehouden met de belangen van de omwonenden. Van een reconstructie van de zeventiende-eeuwse toestand is geen sprake. Dit kon ook niet, omdat bij de sloop van de oorspronkelijke kap de zolderverdieping is verhoogd. De gekozen oplossing betreft een kapvorm die veel in Amsterdam voorkomt. Met de overeenkomst komt een einde aan

36 gevoerde procedures. Ook voor de VVAB was het de langst durende juridische procedure ooit. In onze digitale database staan in totaal 120 brieven, bezwaarschriften en pleitnotities in deze zaak. Het is verheugend dat het dossier nu kan worden afgesloten.

Nieuw beleidskader voor monumenten

De vereniging reageerde op 4 december 2015 met een zienswijze op het concept-Beleidskader voor monumenten, dat in de plaats komt van het Programma van Eisen Monumenten, een belangrijk beleidsdocument waarin het gemeentelijk monumentenbeleid wordt vastgelegd. De VVAB heeft haar zorgen geuit dat steeds vaker bij ingrepen in monumenten het Bouwbesluit prevaleert boven monumentale waarden. De vereniging heeft gevraagd aan dit probleem aandacht te besteden in het Beleidskader, bijvoorbeeld door te vermelden dat de wet mogelijkheden biedt om van het Bouwbesluit te kunnen afwijken, wanneer toepassing van het Bouwbesluit tot aantasting van monumentale waarden leidt. Dit probleem doet zich vooral voor bij funderingen, verdiepingshoogten, stabiliteit, etc.

Een concreet voorbeeld waar zich dit probleem voordeed was Wijde Heisteeg 7. In dit kleine 17de-eeuwse woon/winkelhuis met een 19de-eeuwse voorgevel werd een vergunning verleend voor de vernieuwing van zo ongeveer het hele pand achter de voorgevel, op grond van het niet voldoen van dit monument aan de strenge eisen van het Bouwbesluit. Zo wil men o.m. de achtergevel slopen en de verdiepingshoogten wijzigen. De vereniging heeft daartegen bezwaar aangetekend wat leidde tot een herstart van de vergunningsprocedure waarin alsnog advies werd gevraagd aan de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE). De RCE constateerde dat de sloop en vervanging van de achtergevel ongewenst is.

Inmiddels is er een ongewijzigd bouwplan ingediend, waar het stadsdeel blijkens de ontwerp-vergunning goedkeuring aan wil verlenen met voorbijgaan van de RCE. De VVAB heeft een zienswijze ingediend.

Een uitzonderlijk goed en druk jaar voor de vereniging

Het verslagjaar was een uitzonderlijk goed jaar voor de vereniging. Op de maandelijkse borrel in de Zuiderkerk in september 2015 werd door voorzitter Jos Otten het 3.000ste lid van onze vereniging verwelkomd. Het 3.000ste lid is Koen Brinkgreve, een kleinzoon van onze oprichter Geurt Brinkgreve. Het is een markant toeval in het jaar waarin de VVAB haar jubileum viert: de VVAB bestaat dit jaar exact vier decennia. De groei in het ledental van de vereniging kan worden toegeschreven aan de zorgen van bewoners over de balans in de binnenstad en de grote persaandacht die dit onderwerp kreeg, mede door de activiteiten van de vereniging en de toegenomen persaandacht en naamsbekendheid. Het bureau heeft veel tijd gestoken in het doen uitgaan van persberichten. Bijna alle nieuwe leden geven bij hun aanmelding aan dat zij dit momenteel een belangrijk onderwerp vinden waar de VVAB zich als erfgoedorganisatie mee dient bezig te houden. De VVAB had in 2012 nog 2.700 leden. Nu bedraagt het aantal leden bijna 3.100.

Monumentenliefhebbers blijven echter óók de weg vinden naar onze vereniging. Zo werden op de Open Monumentendag 55 nieuwe leden voor onze vereniging gewonnen.

Na afloop van de vorige ALV vond naar aanleiding van het 40-jarig bestaan van onze vereniging een forumdiscussie plaats. Walther Schoonenberg hield een inleiding over het ontstaan van de vereniging en de belangrijkste resultaten die de VVAB in de afgelopen vier decennia heeft bereikt, vaak in goede samenwerking met Bureau Monumentenzorg. Aansluitend hierop volgde een discussie, onder leiding van Yellie Alkema, met Aart Oxenaar, de nieuwe directeur van de afdeling Monumenten en Archeologie,

stadsdeelbestuurder Jeanine van Pinxteren, Theo Rouwhorst, oud-medewerker van Bureau Monumentenzorg, en Gerrit Vermeer, architectuurhistoricus en bestuurslid.

Ook dit jaar vonden weer maandelijkse borrels in de Zuiderkerk plaats waar de volgende onderwerpen werden besproken: het beheer van het water met enkele ambtenaren van Waternet, de balans in de binnenstad met o.a. wethouder Choho, het rijksbeleid inzake de beschermde monumenten met Cees van 't Veen, directeur van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, het welstandsbeleid met Marianne Loof, voorzitter van de Commissie voor Welstand en Monumenten, de jaarplannen en gebiedsplannen van het stadsdeel Centrum met twee ambtenaren van het stadsdeel en geluidsoverlast door evenementen met onze actieve leden Hendrik Battjes en Egbert Boeker.

De VVAB nam deel aan een stadsdebat over drukte en leefbaarheid, georganiseerd samen met de Vereniging Amsterdam City, MKB Amsterdam en KHN Amsterdam in pakhuis De Zwijger op maandagavond 8 juni 2015, waar Yellie Alkema namens de VVAB aan de discussie deelnam.

Op dinsdag 27 oktober organiseerde de VVAB de jaarlijkse 'Verjaardag van Amsterdam', opnieuw in de Zuiderkerk. Ter gelegenheid van het 40-jarig bestaan van onze vereniging was prof. dr. Vincent van Rossem, oud-bestuurslid en hoofdredacteur van 'Binnenstad', gevraagd de 'Geurt Brinkgreve-lezing' te houden. Wethouder mevr. Kajsja Ollongren vertegenwoordigde bij deze gelegenheid het gemeentebestuur en zij feliciteerde de vereniging met haar jubileum. Na afloop volgde een feestelijk samenzijn waarin koffie en thee wordt geschonken met verjaardagstaart, aangeboden door banketbakkerij Holtkamp. Cees Holtkamp sneed zelf de taart aan.

De VVAB nam deel aan de Open Monumentendagen op 12 en 13 september 2015 met een informatie- en ledenwerfstand in Arti et Amicitiae aan het Rokin. In deze kunstenaarsassociatie ontstond in 1960 het idee om een stichting op te richten voor de huisvesting van kunstenaars: de stichting Diogenes. Samen met het in 1956 opgerichte Stadsherstel begon daarmee de restauratie van de Amsterdamse binnenstad. Op de stand van de VVAB werd aandacht besteed aan het historisch kleurgebruik, in het kader van een te organiseren symposium daarover.

Het symposium over historisch kleurgebruik vond plaats op 24 november in de Zuiderkerk, in samenwerking met de Stichting Diogenes, ter gelegenheid van het afscheid van bouwopzichter Ron Nieuwenhuis. Na een introductie door Ron Nieuwenhuis volgde twee lezingen: Ruth Jongsma van Bureau voor Kleuronderzoek & Restauratie, en Kees Rouw en Hendrik Groeneweg, initiatiefnemers van het project Dordtse Kleuren.

Het bestuur van de vereniging bestond uit: Jos Otten (voorzitter), Fred Kramer (secretaris), Hans Lurvink (penningmeester), Yellie Alkema, Els Iping, Dick van der Kroon, Gerrit Vermeer en Diana Wind en werd geadviseerd door Jaap Evert Abrahamse, Hilde de Boer en Arnoud Noordam.

Het bestuur werd in deze verslagperiode terzijde gestaan door de redactie van 'Binnenstad', de werkgroepen Waakhond, Water, Balans en Jaarplannen en de Excursiecommissie.

De redactie van het verenigingsblad bestond uit: Vincent van Rossem (hoofdredactie), Juliet Oldenburger (eindredactie), Eveline Brilleman, Onno Boers, Gert Eijkelboom, Guido Hoogewoud, Wilfred van Leeuwen, Addy Stoel en Gerrit Vermeer.

De Werkgroep Waakhond bestond uit: Jan Fraijman (voorzitter), Johan de Wolff (secretaris), Frank Elzas, Ruud Heus en James Rijkschroeff. Namens het bestuur heeft Gerrit Vermeer enkele bijeenkomsten van de werkgroep bijgewoond.

De Werkgroep Water bestond uit: Diana Wind (voorzitter), Dingeman Coumou, Joost Smit en Jaap Swart.

De Werkgroep Balans bestond uit: Els Iping (voorzitter), Lucie Snoeker (secretaris), Yellie Alkema, Hilde de Boer, Jeroen van der Hulst en Jos Mevissen.

De Werkgroep Jaarplannen bestond uit: Betty Nijmeijer (duo-voorzitter), Yellie Alkema (duo-voorzitter), Jan Hesseling, Bert Nap en Jacob Stroet.

De Excursiecommissie bestond uit Josine van de Voort (voorzitter), Mieke Beumer, Elisabeth Bracht, Marion Hilhorst en Henk Ras (administrateur, inmiddels opgevolgd door Aart Jantzen).

Het bestuur wordt ook bijgestaan door specialisten als Hendrik Battjes en Egbert Boeker inzake het hotel-, shortstay- en evenementenbeleid en door Guido Hoogewoud, kenner van de Oude Kerk, die de vereniging vertegenwoordigde in een erfgoedoverleg van de directeur van de Stichting de Oude Kerk, alhoewel dit overleg slechts één keer bij elkaar kwam.

Het bestuur kwam in de verslagperiode bijeen op 20 mei, 1 juli, 14 september, 23 november, 26 januari, 9 maart en 26 april. Naar aanleiding van de discussie op de ALV over een eventuele statutenwijziging heeft het bestuur enkele voorstellen uitgewerkt die op de ALV van 28 mei worden besproken. Ook heeft het bestuur haar werkwijze en de relatie tussen dagelijks en algemeen bestuur vastgesteld. Verder werd besloten dat de door het bestuur ingestelde werkgroepen geen expliciete of impliciete machtiging hebben brieven te doen uitgaan aan wethouders en bestuursorganen. Dit betekent uiteraard niet dat de werkgroepen geen concepten daartoe kunnen aandragen. Integendeel: het bestuur heeft niet de ambitie om alle brieven en stukken zelf te schrijven.

De Werkgroep Waakhond heeft zich meer georiënteerd op het volgen van de welstandscommissie zodat 'Waakhond 2.0' vorm begint te krijgen.

De Werkgroep Water hielp het bestuur met de procedures tegen de ongein op het water, zoals hierboven besproken. Ook werd een zienswijze inzake de concept-Watervisie opgesteld.

De Werkgroep Balans had voor het bestuur een document opgesteld over de doelstellingen van de VVAB inzake de balans van de binnenstad. Naar aanleiding daarvan vond in het bestuur een discussie plaats waar werd geconstateerd dat de VVAB geen belangenorganisatie van bewoners is maar een erfgoedorganisatie met een dubbele doelstelling die in het denken van onze vereniging sterk met elkaar verbonden zijn: behoud en herstel van de historische bebouwing en het stedenbouwkundig karakter van Amsterdam en het bevorderen van een goed woon- en werkklimaat.

In het verslagjaar stelde het bestuur een Werkgroep Jaarplannen in. Deze werkgroep bestudeerde de zgn. jaarplannen van de zeven gebieden waarin Stadsdeel Centrum door de gemeente is ingedeeld. De werkgroep heeft alle zeven plannen globaal getoetst, ze met elkaar vergeleken, de impact op stadsdeel Centrum als geheel bestudeerd en haar bevindingen vastgelegd in een concept-commentaar. Daarover heeft een zinvol gesprek plaatsgevonden met het dagelijks bestuur van stadsdeel Centrum en Betty Nijmeijer heeft ook nog ingesproken bij de Bestuurscommissie. Inhoudelijk richtte het commentaar zich op de overdaad aan pretparkachtige activiteiten, de drukte(beleving) door de bewoners, de onbalans en aantasting van de leefbaarheid, het onjuiste gebruik van woonpanden voor B&B, de geluidsoverlast (op het water), het parkeren en rijden van touringcars in de krappe binnenstad, het overmatige zwerfafval in sommige straten en, bovenal, het door de buurtbewoners ervaren gebrek aan handhaving door de gemeente op voornoemde punten en het onvoldoende oppakken van klachten en signalen. Besloten is om deze werkgroep voort te zetten, als Werkgroep Gebiedsplannen, met dat verschil dat zij dit jaar in een eerder stadium kan starten met de analyse van de gebiedsplannen voor 2017. Wellicht is

ook een inventarisatie van signalen en ideeën via de leden bij een van de maandelijkse borrels een goede insteek.

De Excursiecommissie organiseerde dit verslagjaar 15 rondleidingen en lezingen over Amsterdamse onderwerpen. Zo bezochten wij de Nieuwe Ooster, het tuin- en dijkdorp Nieuwendam, de Marinewerf op Kattenburg en het Nieuwe Huis aan het Roelof Hartplein. Wij voeren met 70(!) deelnemers over het IJ. Wij verdiepten ons in de Jordaan, het Vondelpark, de Armeense kerk in Amsterdam en Hollanders in de Gouden Eeuw in de Hermitage. In totaal deden wij dat met 400 vrienden. Speciale vermelding verdient de filmvoorstelling 'Fietsen naar de maan' op 4 juli 2015 in EYE, waar de DVD van de film over de Nieuwmarktbuurt in de jaren zestig, vóór de afbraakplannen van de gemeente en de strijd om het behoud van de buurt, door Guido Frankfurter werd aangeboden aan de VVAB. Opvallend was dat eigenlijk alle excursies en lezingen waren volgeboekt en geregeld zelfs overtekend. De excursiecommissie ziet deze grote belangstelling als een stimulans om ook in 2016 te komen met een grote variëteit aan lezingen en excursies in en rondom Amsterdam.